

MELLearn Intenzív Szakmai Szeminárium

A MELLearn – Felsőoktatási Hálózat az Életen Át Tartó Tanulásért Egyesület intenzív fejlesztő szemináriumot szervez a TEMPUS Közalapítvány támogatásával az alábbi témában:

Az életen át tartó tanulás felsőoktatási kontextusai: egyén, szervezet és hatékony felsőoktatás-menedzsment

Helyszín: TEMPUS Közalapítvány: 1077-Budapest, Kéthly Anna tér 1. – VI. em., Brüsszel terem

Időpont: 2016. december 7. de. 10.00 – 15.00 óra között

Jelentkezés:

Kérjük, hogy a MELLearn honlapon a témához kapcsolódó linken letölthető jelentkezési lapot küldje meg számunkra 2016. november 25-ig az alábbi e-mail címre: csuka.dalma.ilona@gmail.com

Online jelentkezési lap

A részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött! A programon történő részvételről a MELLearn igazolást ad a résztvevőknek.

Tervezett program

09:00 – 10:00 Regisztráció

10:00 – Köszöntők – levezető elnök: **Dr. habil Németh Balázs** – MELLearn Ügyvezető elnök

Prof. Dr. Rostoványi Zsolt – MELLearn Elnök köszöntőjét tolmácsolja **Dr. Sass Judit**, Budapesti Corvinus Egyetem intézményi képviselő

Dr. habil. Kálmán Anikó – BME MPT

Tordai Péter – Tempus Közalapítvány igazgató

10:00 – 12:00 Plenáris előadások:

Meghívott plenáris előadóink:

- **Dr. Solti Péter** – Emberi Erőforrások Minisztériuma Oktatásért Felelős Államtitkárság Miniszteri biztos;
- **Sándorné Dr. Kriszt Éva** – Budapesti Gazdasági Egyetem/Magyar Rektori Konferencia: **Felsőoktatási menedzsment – különös tekintettel a gazdasági felsőoktatásra**

Bevezetés

Felsőoktatásunk elhelyezése a nemzetközi és a hazai környezetben. Milyen kulturális örökségekkel kell számolnunk, amelyek a felsőoktatási stratégiaalkotást is meghatározzák.

A motivációkról, a munkaerő-piaci igények változásán át az értékrend változásig.

A folyamatos változás és változtatás következményei.

Az átalakítás során előtérbe kerülő kérdések

A magyar felsőoktatás stratégiájáról, az intézményi stratégiáról és irányításról. Az átalakítás során előtérbe kerülő kérdések. Az irányítási rendszer átalakításáról és ebben az emberi tényezők szerepéről. Miért nem automatizálhatóak a folyamatok a felsőoktatásban? A motiváció és a bizalom szerepe. Mit jelent a differenciált struktúra és milyen differenciált stratégiai célokat igényel? Jó és rossz gyakorlatok megismerése, versenytársak elemzése.

A gazdaságtudományi képzés jövőjéről

Az alapszakok és a mesterszakok fejlesztéséről, a nemzetköziesítésről és a gazdasági szakirányú továbbképzésben és felnőttképzésben való fokozottabb, a munkaadókkal összehangolt szerepvállalás erősítéséről. A stratégia lebontásában szólnak a képzési kínálat felülvizsgálatáról, az intézmények közötti együttműködés és munkamegosztás fejlesztéséről.

A munkaerő-piaci szereplőkkel való együttműködés erősítésének szükségessége és lehetőségei. A stakeholder szemlélet erősítése. A finanszírozási módok lehetőségei és javaslatok bemutatása.

Összefoglalva

A stratégia nyomon követése, az eredmények értékelés. Hogyan mérhető és hogyan minősíthető a felsőoktatás teljesítménye?

- **Dr. PhD Kovács Zsolt** – SZE, Győr Igazgatásszervezési Főigazgató: ***(Integráció + Generációváltás)*gazdasági-társadalmi környezet változása = Új működési modell a Széchenyi István Egyetemen***

A felsőoktatás Magyarországon folyamatos fejlődésen ment keresztül az elmúlt 25 évben. Ez azonban nem jelenti azt, hogy mára hátradólhatunk, és élvezhetjük az eddig reformok, fejlesztések gyümölcseit. Időközben új kihívások, új körülmények jelentek meg, amelyek újra komoly dilemma és válaszút elé állítják a felsőoktatási intézményeket. Ilyen problémák: a tömegoktatás, az új generációk megjelenése, és eltérő igényei, a csökkenő hallgatói létszám, a térség társadalmi és gazdasági elvárásai, intézményszerkezeti átalakulások (integrációk). Mindez kultúraváltást igényel az intézményektől: feladat alapú finanszírozás, piaci gondolkodás, oktatási módszerek megújítása (tudásmegosztás), azaz teljes kultúraváltást.

- **Dr. Rajcsányi-Molnár Mónika, Ph.D** – Dunaújvárosi Egyetem, Oktatási és általános rektorhelyettes: ***„Intézményi válaszok a hallgatói lemorzsolódás csökkentésére a felsőoktatásban”***

A hallgatói lemorzsolódás kockázata a felsőoktatás egészére jellemző olyan aktuális probléma, amely több szempontból is megközelíthető, legyen az akár pedagógiai, szociológiai, oktatáspolitikai, vagy gazdasági megközelítés. A probléma kezeléséhez fontos annak meghatározása, hogy kit tekintünk lemorzsolódó hallgatónak, hol (milyen területeken, képzési szinteken) jelentkezik hangsúlyosan a lemorzsolódás, illetve melyek annak fő okai. Ezt követően alakíthatók ki intézményi jó gyakorlatok a hallgatói lemorzsolódás csökkentésére,

melyet érdemes komplex rendszerben, a hallgatói sikerességet fókuszba állítva megközelíteni.

- **Dr. Kovács István Vilmos** – ELTE PPK FMIK: *Tanulás-tanítás és a felsőoktatás társadalmi-gazdasági kihívásai*

Rövid ebédszünet

12:30 – 14:30 Műhelymunka:

Műhely-témák:

- Exploring Diversity/Sokféleség a felsőoktatásban – képesség, fejlesztés és képességfejlesztés
- Institutional Change/Intézményi változások, menedzsment és felsőoktatási HRC
- Curriculum in Partnership/Tananyag-fejlesztés partnerségben és a VPL/RPL modellek alkalmazásának kihívásai
- Regional Collaboration/Térségi kooperációk és innovációk gazdasági, társadalmi, valamint környezeti relációkban
- A hatékony oktatásszervezés kihívásai és jelenségei

Cserné Dr. Adermann Gizella, Egyetemi docens asszony – Dunaújvárosi Egyetem: *Képzők képzése: egy egyetem és egy állami tulajdonú ZRT együttműködése a felnőttképzés területén*

A Dunaújvárosi Egyetem és a Máv Zrt a GySEV-vel együttműködve 2016-ban pilot projektet indított a két nagyvállalatnál dolgozó képzők felkészültségének javítására, aminek várható eredménye a vasúti dolgozók hatósági vizsgán való sikertelenségének csökkentése. A képzés célja a résztvevők andragógiai tudásának és oktatási készségeinek fejlesztése volt. A 3x1 hetes képzés moduljai: pedagógiai, pszichológiai, andragógiai elméleti alapozás, önismereti és személyiségfejlesztő tréning és oktatási gyakorlat. Beszámolónkban a hangsúlyt az oktatási gyakorlat módszertanának és eredményeinek a bemutatására helyezzük, ami a leginkább mutatta az egyének fejlődését. A kurzus résztvevőinek megújult módszertani kultúrája nagy elismerést váltott ki a vizsgatanításon részt vevő céges képviselők körében is, ezért az általunk kidolgozott metodikát érdemes lehet más képzők képzésénél is használni.

Dr. Aczél Petra Katalin, Egyetemi tanár – BCE Magatartástudományi és Kommunikációelméleti Intézet:

Dr. Daruka Magdolna, Egyetemi docens asszony, **Dr. Csillik Olga**, Egyetemi tanársegéd – BCE Tanárképző és Digitális Tanulási Központ: *Felsőoktatási innovációkat támogató kompetenciafejlesztések rendszere*

Az elmúlt években tovább nőtt a szakadék a közoktatási intézmények és a felsőoktatási intézmények között. Míg a közoktatásban módszertani innováció figyelhető meg, a felsőoktatás területén lassabban történik a megújulás. Ennek egyik oka, hogy az egyetemi oktatóknak elenyésző része rendelkezik tanári végzettséggel, illetve kis számban történt körükben tanári kompetenciáikat feltáró vizsgálat, amely alapját jelentheti a továbbképzési rendszerek kidolgozásának.

A Budapesti Corvinus Egyetemen 2013 és 2015 között több vizsgálat segítségével tártuk fel az oktatók tanári kompetenciáit és képzési igényét, és ezen eredmények alapján újíttuk meg módszertani képzésüket. E továbbképzések célja, hogy az egyetem oktatóit olyan, a mindennapi munkájukat segítő kompetenciákhoz juttassa, amelyekkel az egyetemi foglalkozások tervezése, saját tanári tevékenységük és a hallgatók tanulása eredményesebbé és élményszerűbbé tehető.

A foglalkozások kiscsoportos formában zajlanak, és lehetővé teszik, hogy a résztvevők saját élményeikre alapozva, társas tanulás során dolgozzák fel az egyes témákat, amely elindíthatja a résztvevők közötti tudáscserét, és hosszabb távon is biztosíthatja az oktatómunka során szükséges együttműködést.

A képzés végére a résztvevők alapvető ismeretekkel rendelkeznek a tanításról és annak tartalmáról. Módszertani eljárásokat ismernek meg a hallgatók tanulási sajátosságainak feltárására, az aktív és együttműködő tanulási környezet megteremtésére, a felsőoktatásban hatékonyan alkalmazható módszerekről, illetve valódi tanítási-tanulási felületként tudják használni a Moodle-t.

Dr. Bodnár Éva, Dr. Sass Judit, Egyetemi docens asszonyok – BCE Tanárképző és Digitális Tanulási Központ: ***Hogyan tud reagálni a felsőoktatás a hallgatóknál tapasztalható egyéni különbségekre***

A felsőoktatásban azonosítható változások alapján a New Media Consortium évente azonosítja a fejlesztési irányokat, kihívásokat (Horizon Report – 2015. Higher Education Edition). A Budapesti Corvinus Egyetem a Report elemei közül a hibrid oktatási lehetőségeket valamint a hallgatói igények figyelembe vételével személyre szabott tanulási lehetőségek, útvonalak kialakítását lehetővé tévő, a hallgatói haladást figyelemmel kísérő adat vezérelt értékelési rendszerek kialakítását célozta meg.

Az előadás legfőbb célja, hogy azonosítsa az ennek háttérében álló pedagógia, módszertani és pszichológiai jelenségeket és háttértényezőket. Ehhez az e-tanulás hatékonyságát befolyásoló tanulótípusok azonosítását célozzuk. E típusok megalkotásához viselkedési, mentális, pszichofiziológiai, kognitív és érzelmi jegyek egyaránt figyelembe veendők. (Bodnár, 2007) Az előadásban a kognitív stílus e-tanulás befolyásoló szerepe mellett az e-tananyag tanulása során feltárható különbségek bemutatására fókuszálunk. (Bodnár, Sass, 2015)

Elképzeléseink szerint a tananyagfejlesztésnek arra kell törekednie, hogy a tananyagtartalmakat az adott hallgató kognitív stílusához igazítva jelenítse meg az e-tanulási platform. A kognitív stílus szerepe meghatározó lehet az oktatásszervezési feladatok esetén is, azaz az adott hallgató kognitív stílusához igazodó kontaktórákat, tutorált tanulást és önálló tanulást érdemes szervezni. Így adott tanulócsoportból egyes tanulók nagyobb önállósággal és ennek megfelelően nagyobb mértékben alapozhatják tanulmányi előmenetelüket az e-tanulás nyújtotta lehetőségekre támaszkodva.

A vizsgálat során egyetemi hallgatókat kértünk arra, hogy a rendelkezésükre bocsájtott perszonalizált, asszociációra épülő tananyagot tanulva bizonyítsuk, hogy az azonos kognitív stílus és az ahhoz illeszkedő perszonalizált tananyag hatékonyabb együttmozgást jelez, segítve ezzel a mélyebb feldolgozást, csökkentve a lemorzsolódást.

Dr. Döbör András, igazgató – SZTE Felnőttképzési Központ: ***Közösségi főiskola regionális megvalósíthatóságának megalapozása (az SZTE TÁMOP-4.2.1.D-15/1/KONV-2015-0002 projekt vonatkozó projektelemének bemutatása)***

A projekt vonatkozó programeleme, a közösségi felsőoktatási képzési központ regionális megalapozása egy olyan szolgáltatása lehet a regionális felsőoktatásnak, amelytől megoldás várható a helyi közösség, a helyi társadalom problémáira. Új képzési tartalommal és kapacitással bírnak a jövő közösségi főiskolái, amelyek megalapozása történt ebben a projektben – olyan képzési forma kialakítására törekszünk, amely megoldást jelenthet gazdasági-társadalmi problémákra: az elvándorlásra és a tudás-ipar munkaerőhiányára. A közösségi főiskola nálunk mindeddig ismeretlen felsőoktatási formáció, amelynek helyi előkészítésétől azt várjuk, hogy megalapozottan képes értéktermésre.

A közösségi felsőoktatási képzési központ új intézménytípusként jelent meg a magyar felsőoktatás átalakítására irányuló koncepcióban, ezért szükségesnek láttuk kidolgozni a küldetésére, státusára, szervezeti struktúrájára és irányítási rendszerére vonatkozó javaslatunkat. A kutatás kiindulópontja az volt, hogy a kormányzat felsőoktatási stratégiája szerint a KFKK a helyi önkormányzatok (vagy önkormányzatok és vállalatok) fenntartásában egy gesztor egyetem égisze alatt működnek majd. Az viszont még nyitott kérdés volt a kutatás kezdetekor – és véleményünk szerint a jelenlegi kormányzati elképzelések sem adnak kielégítő választ –, hogy: a különböző szereplőknek milyen feladatuk, hatáskörük, felelősségük lesz a KFKK-k létrehozásában és működtetésében; hogyan születnek a különböző szakmai döntések; hogyan biztosítható e sokszereplős feladatban a koordináció; milyen lesz a helyi szereplők és a távoli gesztor egyetem viszonya; milyen funkciókat lehet a távoli egyetemen tartani és melyeket célszerű a KFKK-kra allokálni; milyen szervezeti megoldások mellett biztosítható a leginkább, hogy a KFKK-k betöltik küldetésüket; hogyan biztosítható a megfelelő oktatói kar; hogyan garantálható egyszerre a standard akadémiai minőség és a helyi munkáltatók igényeihez történő igazodás a képzésekben; milyen irányítási és strukturális eszközökkel biztosítható a város és a térség kulcsszereplőinek kapcsolódása az intézményhez. Kutatómunkánk során a fenti kérdésekre kerestük a választ.

Dr. Erdei Gábor, Adjunktus – DE BTK Andragógiai Tanszék:

Dr. Kovács Zsuzsa PhD, Adjunktus – ELTE PPK FTI: ***Az innovatív tanulásszervezés és megvalósításának lehetőségei a felsőoktatásban***

Mivel az oktatói feladatok professzionális ellátására való felkészítésnek nincsenek hagyományai a hazai felsőoktatásban, feltételezhetjük, hogy az informális támogatás változatos formái mentén illetve a diszciplináris és intézményi szakmai szocializáció során alakul ki az oktatók tanítással összefüggő elméleti és gyakorlati tudása (Remmik, Karm, Haamer és Lepp 2011.; Simmons 2011). Az oktatók szakmai/módszertani tanulását és fejlődését erőteljesen meghatározza az adott tudományterülethez kötődő közösség tanításról és tanulásról kialakított gyakorlata és konstruált tudása, amely támogathatja, vagy éppen gátolhatja az innovatív tanulásszervezési megoldások kipróbálását illetve meghonosodását. A műhely röviden bemutatja a témához kapcsolódó főbb külföldi és hazai kutatások eredményeit valamint alapozva a résztvevők tapasztalataira és javaslataira egy olyan szakmai támogató program kereteit törekszik körvonalazni, amely segítséget nyújthat az oktatóknak az innovációra való törekvésben szem előtt tartva az intézményi és diszciplináris kultúra sajátosságait.

Pálvölgyi Krisztián, Tudományos segédmunkatárs – ELTE: ***A képzésfejlesztési kultúra megújításának szervezeti dimenziói - tapasztalatok és tervek a Budapesti Corvinus Egyetemen***

A Budapesti Corvinus Egyetem Tanárképző és Digitális Tanulási Központja pedagógusképzési feladatai mellett az intézményben zajló tanulás-tanítás minőségének fejlesztésében, módszertani gazdagításában is komoly szerepet vállal. Az elmúlt évben a Központ munkatársai egy olyan képzésfejlesztési folyamatot vittek végig, ami egy hagyományos képzésfejlesztési logikától eltérően kialakított, kimenet-orientált és hallgatóközpontú képzési program kialakításához vezetett. A fejlesztés pozitív tapasztalatainak hatására a Központ munkatársaiban megfogalmazódott az igény, hogy ezt az európai felsőoktatási szakpolitikai folyamatokban meghatározó szerepet játszó képzésfejlesztési megközelítést az intézmény szélesebb közössége számára is ismertté, elérhetővé és alkalmazhatóvá tegye, és így támogassa a képzésfejlesztési kultúra megújítását a Budapesti Corvinus Egyetemen.

Hogy e megújulást hatékonyan támogathassuk, a vonatkozó irodalmakban elérhető tapasztalatok és modellek alapján elkezdtük átgondolni a felsőoktatási szervezeti változások, szervezeti tanulás problematikáját. Ennek során komplex és gazdag világ tárult elénk. Az így nyert értelmezési keretre építettük a kezdeményezésünkhöz kapcsolódó rövidebb- és hosszabb távú stratégiát. A jelen szekció-előadás ennek a munkának a tapasztalatait és eredményeit foglalja össze.

Plenáris záró esemény – levezető elnök: Dr. Szabó Csilla Marianna, Főigazgató – Dunaújvárosi Egyetem Tanárképző Központ

Az egyes témakörökhöz a MELLearn felkér neves előadókat keynote gondolatok megfogalmazására/felvetésére, egyúttal várja tagintézményei és partnerei részéről (TEMPUS Közalapítvány és a Magyar Rektori Konferencia) előadóra, előadás-témára, szekció-vezetésre vonatkozó javaslatait!

A program előadásokra és műhelymunkára tagolódik:

Plenáris előadások – Szendvics-ebéd – Műhelymunka/world-café – Plenáris reflexiók, következtetések

A program plenáris és műhelyelőadásainak írásos anyagát önálló ebook formátumú kiadványban jelentetjük meg.

Dr. habil Németh Balázs

egyetemi docens

MELLearn ügyvezető elnök